

Hatóságilag megvont illetékamnesztia. „Az 1932. évet megelőző időből származó illetékhátralékok kiegyenlítésénél adandó kivételes fizetési kedvezményekről” szóló 1110/1932. M. E. számú rendelet amnesztiát adott az ilyen illetékek késedelmi kamatainak és a bírságnak megfizetésére, és pedig az amnesztia mérve tekintetében attól függően, hogy a fizetés 1932. március 26-ig, április 23-ig, illetve június 25-ig történik-e.

Felmerült mármost a gyakorlatban a következő eset: Felperes az 1928. év végén bélyegben lerovandó volt törvénykezési (jegyzőkönyvi) illetéket hiányosan rötta le. A hiányról és leletéről felvett fizetési meghagyást 1932. elején még olyan időben kézbesítették neki, amikor az amnesztia szerinti csökkentett összeget befizethette, és be is fizette. A budapesti központi díj és illetékkiszabási hivatal azonban az amnesztiális fizetéssel nem tekintette a tartozást kiegyenlítettnek, és a hátralék erejéig behajtási eljárást tétetett folyamatba, azzal az indokolással, hogy ezen eset nem vonható amnesztia alá azért, mert „az 1932. évi 1110/1932. M. E. sz. rendeletben biztosított kedvezmények az 1932. évet megelőző időben esedékessé vált, *készpénzben fizetendő* illetéktartozásokra eszközölt fizetésekre alkalmazhatók csak”, miután pedig itt kiszabás útján fizetendő illetékről van szó, amelynél az esedékesség a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 nap (1932. január 1.) után áll be, erre a rendelet kedvezménye nem terjed ki.

Ha az ismertetett eset magában állana, az illetékkiszabási hivatal határozata elleni panasz nem kívánkozhatnék ki a perorvoslati beadványból —, de mivel esettípus, amely a bélyegben lerovandó volt összes illetékekre vonatkozik, és mivel az illetékkiszabási hivatalnak ez az elvi álláspontja sérelmes, a kérdés nyilvánosság elé tartozó.

A sztereotíp döntés azon kiindulópontja, amely szerint az amnesztiarendelet csak a *készpénzben* lerovandó illetékekre vonatkozik, semmi alappal nem bír, mert a rendelet nem különböztet a két illetékfaj között, ami már a rendelet bevezetőleg jelölt címéből is kitűnik, amely, — valamint a rendelet intézkedései —, nem téve különbséget illeték és illeték között, csak azt nézik, hogy az 1932. évet megelőző időben vált-e az illetékfizetési kötelesség esedékessé. De nemcsak a rendelkezések szóhangzata, hanem a rendelet rációja és célja sem ad helyet ilyen megszükitő értelmezésnek. Ugyanis a rendelet intenciója a régi (1932. előtti) illetékhátralékok befizetésére való ösztönzés volt, és már ennél fogva is valamennyi illetékfajra, illetve az azokkal kapcsolatos késedelmi kamatokra és bírságra kívánt amnesztiát adni, feltéve, hogy a rendelet által meghatározott fizetés az ugyancsak ott megjelölt határnapig megtörtént. Nem is volt ok arra, hogy a rendelet miért különböztessen az egyes illetékfajok, nevezetesen a készpénzben, bélyegben és közvetlen fizetés-

sel lerovandó illetékek között, és egyikre adjon kedvezményes lerovási lehetőséget, a másikra nem.

További sérelem, hogy a határozatok az 1928. stb. években lerovandó volt bélyegilletékekre azt mondják, hogy a készpénzfizetés csak 1932. január 1. után állott be, mert a fizetési meghagyás ezt követően kézbesítettett, holott a bélyegben lerovandó törvénykezési illeték a törvénykezési illetékekről szóló törvény 41. §-a szerint a beadvány benyújtásakor, a jegyzőkönyv felvételekor, stb. vált esedékessé, nempedig a fizetési meghagyás kézbesítésekor, illetve az azt követő 30. napon. Ha a bélyegilleték lerovása pld. 1931. novemberében elmulasztatott, esedékessége ugyanakkor be is állott, és az amnesztia igénybe volt vehető az említett fizetési határnapokig, habár az illetékhátralékos fizetési meghagyást nem is vett kézhez.

Ha mindezekkel szemben úgy kellene magyarázni a rendeletet, amint azt a sérelmes határozatok teszik, az illetékkiszabási hivataloktól, sőt egyenesen a kézbesítő közegektől függött volna, illetve függene, ki részesül bélyegben lerovandó illeték után amnesztiában, ki nem, mert ha az illetékkiszabási hivatal vagy a kézbesítő közeg azoknak, akiktől meg akarta tagadni az amnesztiát, 1931. dec. 31. napja után kézbesítette ki a fizetési meghagyást, ezzel elvonhatta volna a sérelmezett értelmezés szerint a rendeletadta kedvezményt. Már pedig azt a rendelet nem akarhatta, hogy amit ő pénzügyi hatóság vagy a kézbesítő közeg diszkrécionárius jogkörénél vagy munkabeosztásánál fogva megfoszthassa.

Dr. Balla Ignác.

IRODALOM.

Ungarisches Wirtschafts-Jahrbuch VIII. évfolyam. Ez a dr. Gratz Gusztáv és dr. Bokor Gusztáv szerkesztésében most már nyolcadik ízben megjelenő és a külföld tájékoztatását célzó évkönyv ezidei kiadása is a szerkesztésnek ugyanazon gondosságát és körültekintését mutatja, mint amellyel az évkönyv a maga presztizsét a köztudatban megalapította. A könyv tulajdonképeni hivatása az, hogy a magyar közgazdasági élet viszonyairól és problémáiról megbízható tájékoztatást nyújtson. Ennek keretében elméletlen bizonyos gazdaságjogi vonatkozású témák érintése is. Az évkönyv tartalmából a jogászra érdekel bírnak *dr. Judik Józsefnek*, a Nemzeti Bank ügyészének és *dr. Éber Antalnak*, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökének a magyar devizagazdálkodásról szóló cikkei, amelyekhez csatlakozik még *Beck Róbert* hitelbanki igazgatónak a nemzetközi devizahelyzetről és az aranyvalutáról szóló tanulmánya. A biztosítási ügyről